

РОЛЬ ЗАНЯТЬ ОБСЛУГОВУЮЧОЇ ПРАЦІ В ЕСТЕТИЧНОМУ ВИХОВАННІ УЧНІВ

О.В.Плуток

Чернігівський педагогічний університет

Заняття з обслуговуючої праці в школі мають невичерпні можливості для формування особистості з високим рівнем культурного потенціалу, стійкими естетичними смаками і вподобаннями, здатністю використовувати естетичні принципи в творчій діяльності і повсякденному житті. Тематика цих занять містить в собі елементи практичної творчості. На заняттях учні знайомляться з народним мистецтвом, з традиціями українського народу, самостійно виготовляють вироби народної творчості. Крім того, на заняттях обслуговуючої праці відбувається органічний зв'язок естетичного виховання з трудовим, що так природно. В праці дітей виявляється їх творча природа, все те, що складає культурну цінність в своєму матеріальному вираженні, являється продуктом праці людини, втіленням її творчої діяльності.

В зв'язку з вказаним вище, заняття з обслуговуючої праці мають надзвичайно важливий вплив на формування естетичних смаків. Таке поєднання навчання і виховання дає змогу навчити правильно розуміти, оцінювати і творити прекрасне. На цих уроках випадає нагода переконати дітей в тому, що результати їхньої роботи, вироби, які створені власними руками, викликають позитивний настрій, надають естетичної насолоди.

Вивчення народного мистецтва на уроках обслуговуючої праці виділяється високими естетичними перевагами, активно впливає на формування особистості учнів, дає змогу залучати їх до активної творчої праці, досягти єдності процесу естетичного та трудового виховання.

Ознайомлення дітей на уроках обслуговуючої праці з різними видами декоративно-вжиткового та художньо-прикладного мистецтва розкриває перед учнями багатство культури народу, допомагає їм засвоїти різні звичаї та традиції, що передаються з покоління в покоління, формує їхню національну свідомість, учить розуміти і любити прекрасне, залучає до праці за законами краси, допомагає розкрити власні творчі здібності.

До таких занять з повним правом можна віднести і заняття, на яких учні вивчають основи кулінарії. З давніх давен кулінарію взагалі вважають одним з видів декоративно-прикладного мистецтва. Уміння правильно організувати харчування, в широкому розумінні цього слова, визначає реальний рівень культури суспільства.

Залучаючи до прекрасного, однаково важливе значення мають правильна подача до столу кулінарних страв і виробів, вибір відповідно стравам столового посуду та приборів, естетична сервіровка столу, оформлення страв та кулінарних виробів і правила культури споживання їжі.

Правильно підібраний посуд, столові прибори, столова білизна надають не лише зручності, а й мають значний вплив на естетичні почуття.

Естетична сервіровка столу – це своєрідне мистецтво і тут криються великі можливості до розкриття творчих здібностей дітей. Сервіровка столу, що задовольняє високим естетичним вимогам, повинна становити одну декоративну цілість: служити визначеній меті,

поєднуватись з інтер'єром приміщення, гармоніювати з скатертю та серветками, з формою столу і інше.

Окрему увагу слід приділити естетичному оформленню кулінарних страв і виробів, що суттєво впливає на настрій людини, надає естетичної насолоди, формує естетичний смак. Кожна страва повинна бути не лише калорійною, поживною, смачною, але й мати привабливий вигляд.

В основу естетичних вимог покладені такі основні принципи: різноманітність, гармонія, цілісність, виразність, вишуканість, простота.

Важливо дати учням знання та навчити умінню підбирати продукти і гарніри до них за кольором, за смаком, за формою нарізування. Використовувати продукти, які мають яскраві і ніжні кольори, навчити гарно оформляти страви і кулінарні вироби. При цьому слід звернути увагу на те, щоб оформлення було простим, але виразним і не вимагало великих трудових затрат. В зв'язку з цим надзвичайно важливо, щоб у школі були максимально використані можливості виховного впливу занять з обслуговуючої праці.